AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2022/1738 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2022. május 4.)

az Európai Bankhatóság (EBA) 2020. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

– tekintettel az Európai Bankhatóság 2020. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

– tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0098/2022),

A. mivel bevételi és kiadási kimutatása ([1]) szerint az Európai Bankhatóság (a továbbiakban: a hatóság) 2020. évi pénzügyi évre szóló végleges költségvetése 46 715 822 EUR volt, ami 2019-hez képest 3,06 %-os növekedést jelent; mivel a hatóságot az Unió hozzájárulásából (17 660 140 EUR, azaz 37,80 %), valamint a tagállamok és a megfigyelők nemzeti felügyeleti hatóságainak hozzájárulásaiból (29 055 682 EUR, azaz 62,20 %) finanszírozzák;

B. mivel a mentesítésért felelős hatóság a mentesítési eljárás keretében hangsúlyozni kívánja, hogy különösen fontos az uniós intézmények demokratikus legitimitásának további erősítése az átláthatóság és az elszámoltathatóság javítása, a teljesítményalapú költségvetés-tervezés koncepciójának végrehajtása és az emberi erőforrások megfelelő irányítása révén;

C. mivel a Számvevőszék az Európai Bankhatóság 2020. évi pénzügyi évről szóló éves beszámolójáról szóló jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapítja, hogy kellő mértékben megbizonyosodott a hatóság éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy az annak alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályszerűek;

Költségvetés és pénzgazdálkodás

1. elismeréssel nyugtázza, hogy a 2020. évi pénzügyi év során folytatott költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések eredményeképpen a költségvetés végrehajtási aránya 99,17 %-os volt, ami 2019-hez képest 1,88 %-os növekedést jelent; megállapítja, hogy a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 90,36 %-os volt, ami az előző évhez képest 4,48 %-os növekedést jelent;

2. megjegyzi, hogy a hatóság arról számolt be, hogy 2020-ban 35 költségvetési átcsoportosításra került sor, amelyből kilenc költségvetési címek közötti átcsoportosítás volt, ezekből egy 259 500 EUR összegű, a II. és III. cím közötti átcsoportosítás, amelyhez az igazgatótanács jóváhagyására volt szükség; megjegyzi, hogy a 2021-re történő 8,9 %-os átvitel az előző év 11,7 %-ához képest csökkenést jelent, és a 2021. évi átvitel 95 kötelezettségvállalási előirányzatot tartalmaz a 2019. évi 149-hez képest;

3. megjegyzi, hogy a Számvevőszék megállapította, hogy a hatóság a 2020. évi hozzájárulások kapcsán néhány tagállam és EFTA-ország illetékes nemzeti hatóságaitól kapott kifizetések esetében nem a költségvetési rendeletben előírt kamatlábat alkalmazta; megjegyzi, hogy a Számvevőszék a 2020. évi felhalmozott kamat összegét 25 103 EUR-ban állapította meg; megjegyzi, hogy a hatóság a Bizottsággal folytatott konzultációt követően úgy határozott, hogy 2021-ben alkalmazza a késedelmi kamatot, és erről a 2021. évi hozzájárulásaikról küldött levelekben tájékoztatta az illetékes nemzeti hatóságokat;

4. üdvözli, hogy a hatóságnak 2020. december 7-én sikerült véglegesen bezárnia az Egyesült Királyságban található létesítményeit, eleget téve valamennyi jogi kötelezettségnek, és hogy ennek következtében a jelentés időpontjában a könyvelésben aktív, fel nem használt tartalékok visszakerültek a bevételek közé; megismétli arra irányuló felhívását, hogy mind a pénzügyi, mind az operatív szempontok tekintetében ellenőrizzék a költözést annak érdekében, hogy levonják a tanulságokat a javításra és a bevált gyakorlatok azonosítására, amelyeket valamennyi ügynökség felhasználhat abból a célból, hogy még inkább készen álljanak a jövőbeli kihívások kezelésére;

([1]) HL C 114., 2021.3.31., 167. o.

Teljesítmény

5. tudomásul veszi, hogy a hatóság továbbra is többféle intézkedést is alkalmaz fő teljesítménymutatóként a tevékenységei által nyújtott hozzáadott érték értékelésére, más intézkedéseket pedig költségvetési gazdálkodásának javítására; üdvözli, hogy a hatóság belefoglalta a 2020. évi táblázatba a fő teljesítménymutatókra vonatkozó célokat; megjegyzi, hogy a hatóság 2021-től továbbfejlesztette a fő teljesítménymutatókra vonatkozó keretét, és az egyes stratégiai és éves célkitűzésekre vonatkozóan kidolgozottabb fő teljesítménymutatókat hozott létre;

6. üdvözli a hatóság Covid19-válságra adott válaszlépéseit, az illetékes nemzeti hatóságok, az Európai Központi Bank és más európai és nemzetközi szervezetek mellett, a bankok azonnali működési terheinek enyhítésére és hosszú távú hatásainak kezelésére irányuló közös erőfeszítések összehangolása terén; ilyen volt például gyakori nyilatkozatok kiadása az érdekelt felek számára nyújtott iránymutatás céljából, mozgástér biztosítása a beszámoló fordulónapja tekintetében, valamint szakpolitikai iránymutatás nyújtása, például a nemteljesítő és átstrukturált kitettségek kezelésére vonatkozó iránymutatások;

7. üdvözli, hogy a hatóság iránymutatásokat dolgozott ki és követ nyomon a hiteltörlesztésre vonatkozó jogalkotási és nem jogalkotási moratóriumokról, amelyek iránymutatást nyújtottak a bankoknak a Covid19-világjárvány során az uniós vállalkozások előtt álló likviditási kihívások támogatásához, és amelyek egyértelművé tették a prudenciális követelményeknek a fizetési moratóriumokra való alkalmazását, és lehetővé tették a bankok számára, hogy bizonyos feltételek mellett fizetési szünetet engedélyezhessenek ügyfeleiknek anélkül, hogy átminősítésre kényszerülnének, elkerülve ezáltal a kitettségek átstrukturáltként és/vagy a kényszerű átstrukturálás miatti nemteljesítőként való besorolását;

8. megjegyzi, hogy a hatóság számviteli szolgáltatásokra vonatkozó megállapodásokat kötött az Európai Értékpapírpiaci Hatósággal (ESMA); felhívja a hatóságot, hogy a hatékonyság javítása érdekében folytassa a szinergiák fejlesztését a többi uniós ügynökséggel, emellett fokozza az együttműködést és ossza meg a bevált gyakorlatokat a humánerőforrás-gazdálkodás, az ingatlankezelés, az informatikai szolgáltatások és a biztonság területén;

9. hangsúlyozza, hogy a hatóság fontos szerepet játszik az Unió szabályozási és gyakorlati fenntarthatósági keretének kidolgozásában, amely szükséges az európai zöld megállapodás politikai törekvéseinek és sürgető ütemtervének teljesítéséhez; e tekintetben megjegyzi, hogy az 1093/2010/EU rendeletnek az (EU) 2019/2175 európai parlamenti és tanácsi rendelettel bevezetett azon módosítása, amely felhatalmazza a hatóságot, hogy a megbízatása hatékony és következetes alkalmazásának biztosításához szükséges mértékben vegye figyelembe a fenntartható üzleti modelleket és a környezeti, társadalmi és irányítási (ESG-) tényezők integrációját a hitelintézetek, a pénzügyi konglomerátumok, a befektetési vállalkozások, a pénzforgalmi intézmények és az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények tevékenységi területén, 2020. január 1-jétől alkalmazandó; e tekintetben megjegyzi, hogy a Bizottság megbízta a hatóságot annak értékelésével, hogy indokolt lenne-e a környezeti, társadalmi vagy mindkét célú eszközökhöz és tevékenységekhez kapcsolódó kitettségek célzott prudenciális kezelése, iránymutatásokat adjon ki a környezeti, társadalmi és irányítási kockázatok bankok általi kezelésére, és értékelje, hogy miként lehet támogatni a zöld lakossági hiteleket és a zöld jelzáloghiteleket; felhívja a hatóságot, hogy megbízatásának keretein belül és a meghatározott határidőkön belül gyorsan foglalkozzon a fent említett szempontokkal;

Személyzeti politika

10. megállapítja, hogy 2020. december 31-én a létszámterv végrehajtása 97,42 %-os volt: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 155 ideiglenes alkalmazotti álláshelyből (2019-ben 145 engedélyezett álláshely volt) 151-re neveztek ki ideiglenes alkalmazottat; megjegyzi, hogy ezen felül a hatóságnál 2020-ban 47 szerződéses alkalmazott (49 engedélyezett) és 17 kirendelt nemzeti szakértő (17 engedélyezett) állt alkalmazásban; megjegyzi, hogy az ideiglenes alkalmazottak, a szerződéses alkalmazottak és a kirendelt nemzeti szakértők körében a személyzet fluktuációja 9,0 %-on stabilizálódott;

11. elégedetten veszi tudomásul, hogy a hatóság 28 különböző állampolgárságú személyzetet foglalkoztatott, akiknek 48,8 %-a nő és 51,2 %-a férfi; sajnálja, hogy a felső vezetés 83 %-a férfi és csak 17 %-a nő, ami megegyezik a tavalyi év arányával; hangsúlyozza, hogy ez egy állandó probléma, és felhívja a hatóságot, hogy folytassa a jövőben a nemek közötti egyensúlynak a hierarchia valamennyi szintjén történő elérésére irányuló erőfeszítéseit; üdvözli e tekintetben mindkét nem kötelező jelenlétét a kiválasztási bizottságokban, a női pályázók aktív ösztönzését minden vezetői álláshelyre, a vezetői karrierre felkészülni kívánó női alkalmazottaknak szóló speciális képzéseket és a rugalmasabb munkafeltételeket; emlékezteti az ügynökséget, hogy a jelöltek kiválasztása során fontos a kompetencia, a tudás és a tapasztalat megléte, illetve a személyzet tagjai körében a földrajzi és nemek közötti egyensúly;

12. üdvözli a hatóság azon döntését, hogy meghosszabbítja a személyzet számára az Egyesült Királyságból Franciaországba történő költözéssel kapcsolatos költségek és juttatások visszaigénylésére vonatkozó határidőt, amelyet eredetileg egy évben határoztak meg attól az időponttól számítva, amikor a hatóság Londonban beszüntette működését, mivel számos tagállam a Covid19-világjárványra válaszul intézkedéseket hozott, amelyek jelentős hatást gyakoroltak a polgárok mobilitására;

13. tudomásul veszi a 2019. évi számvevőszéki jelentés azon észrevételét, hogy a hatóság soha nem igazította ki a tényleges számadatok alapján a nyugdíj-hozzájárulások becsléseken alapuló összegét, és nem is tervezett ilyesmit, és hogy az illetékes nemzeti hatóságok hozzájárulásait sohasem igazították ki a tényleges adatok alapján; megjegyzi, hogy a hatóság terveket készített e kérdés kezelésére; tudomásul veszi a Számvevőszék 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó észrevételét, amely szerint az ügyben előrehaladás történik; felhívja az ügynökséget, hogy mielőbb oldja meg a kérdést;

14. ösztönzi a hatóságot, hogy folytassa a hosszú távú emberierőforrás-politikai keret kidolgozását, amely a munka és magánélet közötti egyensúlyra, az egész életen át tartó pályaorientációra és karrierfejlesztésre, a nemek közötti egyensúlyra, a távmunkára, a földrajzi egyensúlyra, valamint a fogyatékossággal élő személyek felvételére és integrációjára irányul;

Közbeszerzés

15. megjegyzi, hogy a hatóság 2020-ban hat közbeszerzési eljárást zárt le, amelyek közül kettő közbeszerzési eljárás volt, és a hatóság mellett három másik ügynökség (ESMA, Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság és Egységes Szanálási Testület) vett részt, és hogy a hatóság a Covid19-világjárvány miatt az odaítélést követően egy szerződést felmondott; megjegyzi továbbá, hogy a hatóság a Bizottság és más ügynökségek által vezetett 33 ügynökségek közötti közbeszerzési eljárásban vett részt;

16. aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék azon észrevételeit, hogy a hatóság egyes közbeszerzési eljárásai sértik a költségvetési rendeletet, különösen azok, amelyek egy bankkal kötött rövid távú banki megállapodás aláírásával kapcsolatosak; megjegyzi, hogy ebben az esetben a hatóság jelentősen alábecsülte a szerződés értékét, aminek következtében a hatóság rossz típusú közbeszerzési eljárást alkalmazott; megjegyzi továbbá, hogy a hatóság csak egy héttel az előző szerződés lejárta előtt indította meg a banki szolgáltatásokra vonatkozó új szerződés aláírására irányuló eljárást, és kivételesen hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást indított egyetlen potenciális szerződő féllel anélkül, hogy ezt megindokolta volna; sajnálatát fejezi ki a Számvevőszék azon észrevétele miatt, hogy a potenciális szerződő fél ajánlata nem felelt meg a hatóság elvárásainak, aminek következtében a hatóság anélkül kért ajánlatot más ajánlattevőktől, hogy kritériumokat határozott volna meg a legjobb ajánlat kiválasztására, vagy megfelelően értékelte volna a beérkezett ajánlatokat, ehelyett elfogadta az eredeti ajánlatot; megjegyzi, hogy az aláírt szerződés negatív kamatláb felszámítását tartalmazta a hatóság letétbe helyezett pénzeszközeire, és a 2020 januárja és augusztusa között kifizetett összeg 38 430 EUR volt a becsült 11 808 EUR helyett; tudomásul veszi a Számvevőszék jogi értékelését, amely arra a következtetésre jutott, hogy a költségvetési rendelet I. mellékletének 14. pontja értelmében a kifizetett negatív kamatok tényleges összege alapján már a kezdettől fogva az alacsony értékű szerződésekre alkalmazandó közbeszerzési eljárást kellett volna alkalmazni legalább három ajánlattal, valamint a Számvevőszék ezt követő azon következtetését, hogy a közbeszerzési eljárás és a kapcsolódó kifizetések szabálytalannak minősülnek;

17. tudomásul veszi a Számvevőszék azon észrevételét, hogy egy másik, jogi szolgáltatásokra irányuló, 31 000 EUR értékű közbeszerzési eljárás esetében a hatóság nem nyújtott megfelelő tájékoztatást arról, hogy miért választott hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárást, és hogy a dokumentációból hiányzott a megfelelő ellenőrzési nyomvonal is; megjegyzi, hogy a hatóság sem előzetesen, sem magában a pályázati felhívásban nem indokolta meg megfelelően e rendkívüli eljárás alkalmazását, holott a költségvetési rendelet I. mellékletének 30.3. pontja ezt előírja;

18. aggodalmát fejezi ki a közbeszerzési szabályokkal kapcsolatos szabálytalanságok, a késedelmes és nem megfelelő pályázati eljárások és a gondosság hiánya miatt, ami a hatóság által viselt magas költségekhez vezetett; felhívja a hatóságot, hogy javítsa a feltárt hiányosságokat, és számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak a meghozott korrekciós intézkedésekről;

Az összeférhetetlenségek megelőzése és kezelése, valamint az átláthatóság

19. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy 2020-ban az ombudsmannak vizsgálatot kellett indítania a hatóságnál a forgóajtó-jelenséggel kapcsolatban, amelyben a hatóság egyik vezető tisztviselője is részt vett, és amely hivatali visszásságokat állapított meg; megjegyzi, hogy a vizsgálat lezárását követően a hatóság végrehajtotta az ombudsman valamennyi ajánlását; felhívja a hatóságot, hogy fogadjon el szilárd etikai keretet, amely megakadályozza az összeférhetetlenséget, a forgóajtó-jelenséget és a zaklatást;

20. elismeri, hogy a hatóság összeférhetetlenségi politikát alkalmaz a személyzet, valamint külön politikát a felügyeleti tanácsa és az igazgatótanács tagjaira vonatkozóan; megjegyzi, hogy mindkét politika előírja, hogy évente nyilatkozzanak minden olyan érdekeltségükről, amely a hatóság tevékenységi körébe tartozó, az előző két évben (vezetőtestületek esetében) vagy az előző öt évben (a teljes személyzet esetében) folytatott tevékenységek tekintetében összeférhetetlenséget okoz; üdvözli, hogy mindkét politika kötelezővé teszi az éves nyilatkozatokban nem szereplő összeférhetetlenségi helyzetek bejelentését, mivel a rendezetlen összeférhetetlenségi helyzetek veszélyeztethetik a magas szintű etikai normák érvényesítését; felhívja a hatóságot, hogy kéthetente tegye közzé személyzetének valamennyi találkozóját a lobbiszervezetekkel;

Belső ellenőrzés

21. megjegyzi, hogy a hatóság elvégezte a belső ellenőrzési keretrendszer értékelését, bár éves jelentésében nem számol be következtetéseiről elvenként és elemenként; megjegyzi, hogy az értékelés feltárta, hogy a hatóságon belül hiányoztak a belső ellenőrzésre vonatkozó fő teljesítménymutatók, és hogy folyamatban van a belső ellenőrzésre vonatkozó megközelítésről szóló dokumentum kidolgozása, amely a 2021 és 2024 közötti évekre terjed ki; felhívja a hatóságot, hogy megfelelően értékelje a belső ellenőrzési keretrendszer végrehajtását, és számoljon be róla, és 2021-re vonatkozóan számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak legalább a belső ellenőrzés elemenkénti helyzetéről;

22. tudomásul veszi a Számvevőszék azon megállapítását, hogy a hatóság 2017 óta hivatalosan nem frissítette ügymenet-folytonossági tervét, és 2019 júniusában elkészült egy aktualizált tervjavaslat, amikor a hatóság székhelye Londonból Párizsba költözött; megjegyzi azonban, hogy ezt a tervjavaslatot – bár a hatóság Covid19-világjárványra való reagálásához felhasználták – a hatóság felső vezetése hivatalosan nem hagyta jóvá és nem frissítette annak érdekében, hogy kezelje az új székhelyre való költözést vagy a Covid19-világjárvány közelmúltbeli tapasztalatait; tudomásul veszi a Számvevőszék azon következtetését, hogy ez a késedelem a hatóság eljárásainak belső hiányosságát jelenti;

23. sürgeti a hatóságot, hogy tegyen lépéseket a hatóság belső ellenőrzési rendszerében feltárt hiányosságok és gyengeségek orvoslására; felhívja a hatóságot, hogy folyamatosan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az elért haladásról;

24. megjegyzi, hogy a hatóság naprakész csalás elleni stratégiával rendelkezik, amelyet 2019 januárjában fogadtak el; megjegyzi azonban, hogy a hatóság elhalasztotta csaláskockázat-értékelését 2019-ben a Londonból való költözés miatt, majd 2020-ban ismét a Covid19-világjárvány miatt, és hogy a kockázatértékelés végrehajtását 2021 első negyedévére ütemezték be; felhívja a hatóságot, hogy végezze el az értékelést, és az eredményeket építse be a csalás elleni stratégia cselekvési tervébe; felhívja a hatóságot, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az értékelés eredményeiről és arról, hogy azt hogyan vették figyelembe;

A Covid19-világjárványra való reagálás és az ügymenet-folytonosság

25. megjegyzi, hogy a Covid19-válság a hatóság munkafeltételeinek hirtelen átszervezéséhez vezetett, kezdetben az ügymenet-folytonosság rövid és középtávú fenntartására összpontosítva; megjegyzi, hogy a hatóság a Covid19-járványra való felkészültségre vonatkozó tervet dolgozott ki, amelynek célja annak bizonyítása, hogy a hatóság aktívan nyomon követi a világjárványt, és képes egyértelmű iránymutatást és intézkedéseket nyújtani személyzete jóllétének és műveletei folytonosságának védelme érdekében, többek között a válságkezelési tevékenységeket és a terv végrehajtását támogató válságreagálási csoport révén; üdvözli, hogy a hatóság hangsúlyt fektet a személyzet biztonságának garantálására, miközben korlátozza a Covid19-válság alapvető küldetésére és tevékenységeire gyakorolt hatását; megjegyzi, hogy a hatóság értékelte a külső könyvvizsgáló cég által végzett ellenőrzés során hozott intézkedéseket, és felhívja a hatóságot, hogy az uniós ügynökségek hálózatán keresztül ossza meg a megszerzett tapasztalatokat és a levont tanulságokat a többi uniós ügynökséggel;

26. megjegyzi, hogy a hatóság a Covid19-világjárvány miatt felülvizsgálta munkaerő-felvételi eljárásait annak érdekében, hogy távolról is fel tudjon venni és integrálni tudjon alkalmazottakat; megjegyzi, hogy a hatóság számos jólléti előadást szervezett a személyzet és a vezetők támogatása érdekében a világjárvány idején, és hogy a nyelvi képzést és egyéb képzéseket is online szerveztek meg;

Egyéb megjegyzések

27. üdvözli a környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer (EMAS) hatóság általi alkalmazásának keretében tett intézkedéseket, és ösztönzi a hatóságot, hogy véglegesítse az EMAS-projektet, és számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak a hatóság EMAS-regisztrációjáról; üdvözli, hogy a hatóság jóváhagyta a program hatályát, hogy az kiterjedjen a hatóság valamennyi termékére és tevékenységére;

28. felkéri a hatóságot, hogy folyamatosan fokozza a környezeti lábnyomának csökkentésére irányuló erőfeszítéseit azáltal, hogy fokozza a fenntartható és papírmentes munkakörnyezet bevezetésére irányuló erőfeszítéseit, vegye fontolóra a karbonsemlegesebb energiaforrásokat, többek között a fotovoltaikus paneleket, és korszerűsítse irodaépületét a nulla kibocsátási normának való megfelelés érdekében;

29. emlékeztet annak fontosságára, hogy a hatóság tevékenységeinek tudatosítása érdekében biztosítson nagyobb láthatóságot a médiában és az interneten;

30. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2022. május 4-i állásfoglalására ([2]).

([2]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0196.